

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 10. november 2023
Kontor: Straffuldbyrdeskontoret
Sagsbeh: Josefine Kirst Müntzberg
Sagsnr.: 2023-07511
Dok.: 3017802

Besvarelse af spørgsmål nr. 160 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 160 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Peter Hummelgaard

/

Thomas Jørn Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 160 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren – idet der henvises til REU alm. del - Bilag 275 (2022-23, 2. samling) – redegøre nærmere for, hvordan ministeriet kan afvise, at indgrebet i livstidsdømtes ytringsfrihed, jf. straffuldbyrdelseslovens § 59a, rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 77, som fastslår, at censur og andre forebyggende forholdsregler ingensinde på ny kan indføres?”

Svar:

Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 59, stk. 1, at indsatte har ret til i institutionen at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne. Retten kan dog begrænses af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller for i øvrigt at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen, jf. stk. 2.

For indsatte, der udstår fængselsstraf på livstid eller er idømt forvaring for overtrædelse af en bestemmelse, som hjemler straf af fængsel på livstid, gælder efter straffuldbyrdelseslovens § 59 a en særlig begrænsning i retten til at udtale sig. Det følger af § 59 a, stk. 1, at disse indsatte ikke uden tilladelse offentligt må fremsætte tilkendegivelser om den eller de forbrydelser, som de pågældende har fået livstids- eller forvaringsdom for, eller forbrydelser med tilknytning hertil. Kriminalforsorgen meddeler efter § 59 a, stk. 2, tilladelse efter stk. 1, medmindre tilkendegivelsen bør begrænses for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller dennes pårørende eller for at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen.

For så vidt angår forholdet mellem straffuldbyrdelseslovens § 59 a og grundlovens § 77 kan Justitsministeriet henvise til pkt. 7 i den kommenterede høringsoversigt til lovforslag nr. L 76 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf mv. af 10. november 2021, hvorved § 59 a blev indført i straffuldbyrdelsesloven. Heraf fremgår bl.a. følgende:

”Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse i § 59 a ikke rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 77 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Det bemærkes, at efter den foreslåede bestemmelse i § 59 a meddeler kriminalforsorgen tilladelse til at fremsætte en offentlig tilkendegivelse omfattet af bestemmelsens

anvendelsesområde, medmindre tilkendegivelsen bør begrænses for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller dennes pårørende eller for at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen.

Som det fremgår af pkt. 2.4.3 i bemærkningerne til lovforslaget, forudsættes det ved vurderingen af, om tilkendegivelsen ikke bør fremsættes, at der foretages en vurdering efter de samme momenter, som er nævnt i den gældende bestemmelse i § 59 i straffuldbyrdelsesloven samt den praksis, der er knyttet til denne bestemmelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at den gældende § 59 indebærer, at en indsat har ret til i institutionen at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne, men at denne ret efter bestemmelsens stk. 2 kan begrænses af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller for i øvrigt at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen. Bestemmelsen indebærer i praksis, at der skal træffes afgørelse af kriminalforsorgen, før den indsatte kan udnytte sin ret efter § 59, stk. 1.”

Om grundlovens § 77 henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1224 (Alm. del), 2022-23, 2. samling, fra Folketingets Retsudvalg.